AKTUALITEITEN

nummer 26 maart 1988

B.A.S.T.T. vzw
Stadsschouwburg
Meistraat, 2
2000 Antwerpen
(03) 231 97 50
verschijnt tweemaandelijks

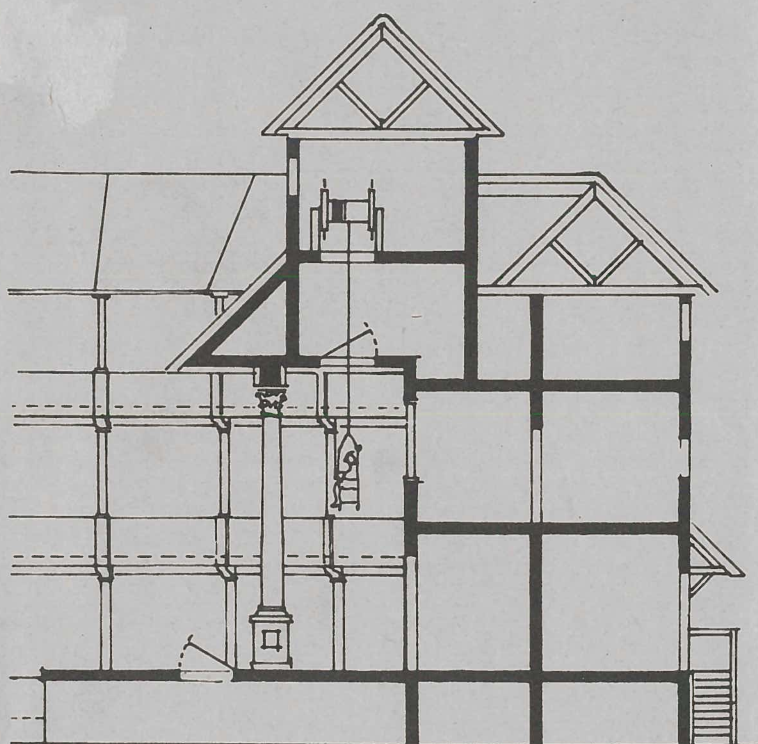
verantwoordelijke uitgever
Dré Darden

GGP 8 1294
2000 ANTWERPEN 1
DRUKWERK

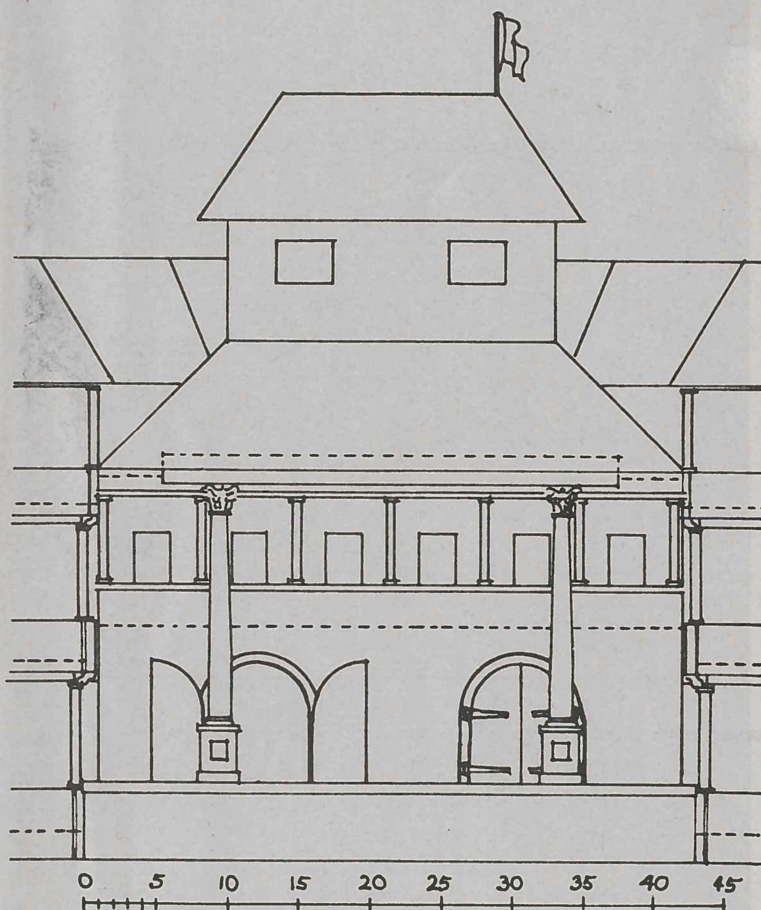
De heer Guido CANFYN
Fonteinstraat 53

2200 BORGERHOUT

BASTT vzw

doorsnede

aanzicht

reconstructie van het "tiring-house" van het Swan Theatre
volgens Richard Hosley, prof.univ.Arizona
uit 'Le Lieu théâtral à la Renaissance' éd.du C.N.R.S. Paris 1986

Aan dit nummer werkten mee :

Cammans J. , Darden D. , Kersmaekers I. , Werckx R.

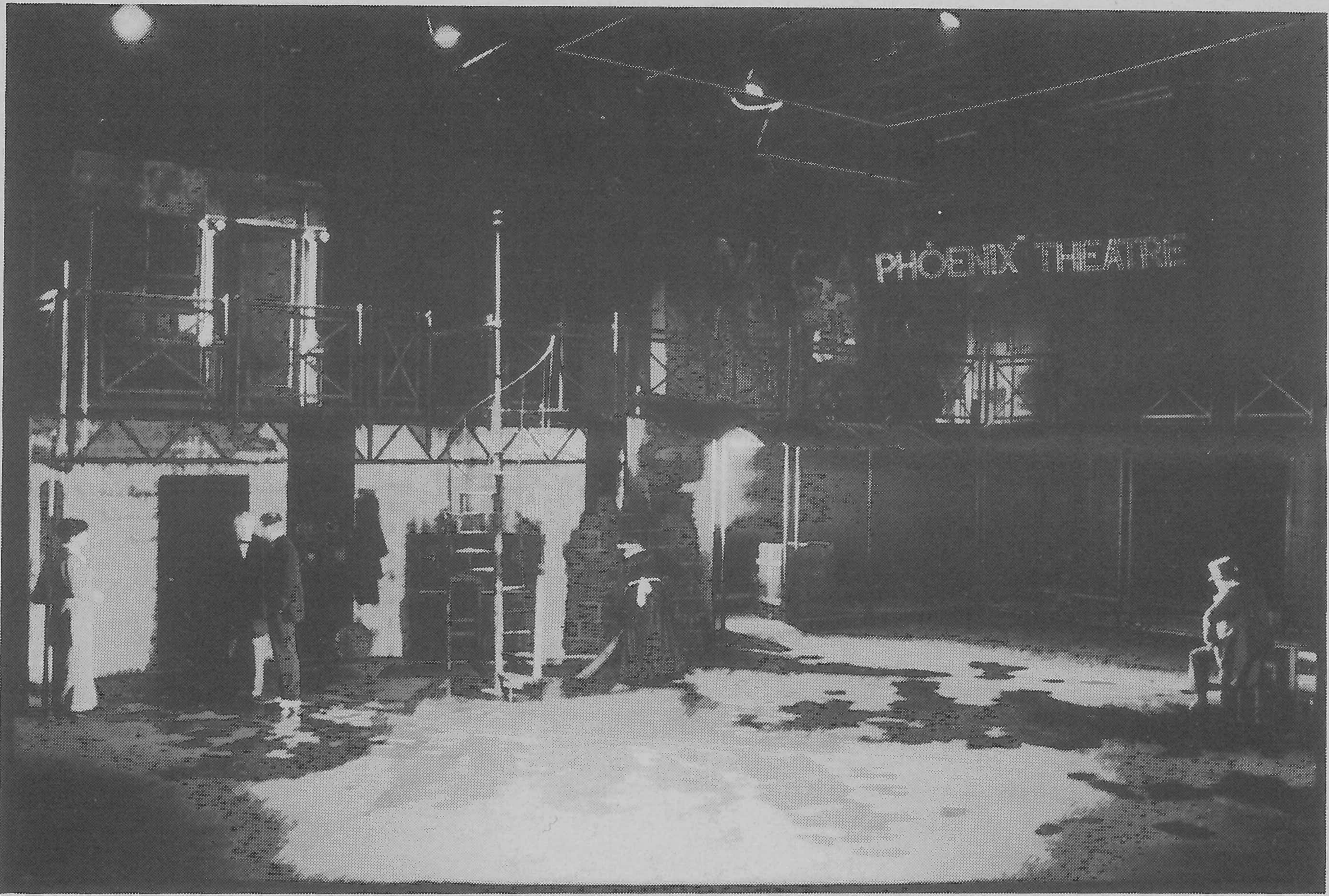
EEN NIEUWE REPETITIERUIMTE VOOR HET N.T.G. : N.T.2.

Dit seizoen heeft het N.T.G. zijn nieuwe repetitieruimte aan de Minnemeers officieel in gebruik genomen.
Er is bij de inrichting rekening gehouden met de mogelijkheid tot het volledig uitlichten van decors en het uitproberen van alle techniek (audio enz...).
Eventueel kunnen er ook voorstellingen voor publiek georganiseerd worden, dit zowel voor alternatieve voorstellingen van het N.T.G. als voor andere gezelschappen.
Vandaar dat het mij interessant leek voor de mensen die in de toekomst van deze ruimte zullen gebruik maken, een korte omschrijving te geven van de technische accomodaties.

Het gebouw.

Rond de zaal zijn de volgende voorzieningen gegroepeerd :

- Vooraan is de inkomhall en het publieksfoyer.
  Achteraan: het personeelsfoyer, vergaderzaal, de loges, een kapsterloge, W.C. en douches.
- Aan de kant cour bevindt zich het timmeratelier, het lasatelier en de decor-montage afdeling, welke in verbinding staat met de zaal via twee zaalhoge, hermetisch sluitende ijzeren poorten met ± 1 meter tussenruimte. Deze poorten sluiten hydraulisch en hermetisch tegen de muur.
  De aansluitingspunten poort-muur worden verzegeld door het luchtdicht maken van het geheel.
  Zo kan men de werkplaatsen absoluut geluidsdicht scheiden van de repetitieruimte.

PHOENIX THEATRE

De zaal.

De zaal zelf is 16 m. breed, 32 m. lang en heeft een vrije hoogte van 5,60 m.
Op de eerste verdieping zijn er aan de kant van de loges 2 deuren voorzien, en vooraan een balkon, waarop ook twee deuren uitgeven.
Jardin en cour van het balkon liggen respectievelijk de kabine voor het licht- en de klankregie.
Deze zijn geluidsdicht en de ramen kunnen niet geopend worden.
Aangezien er geen toneeltoren is zijn er geen trekken.
Er zijn wel 5 wagens van elk 1 m. diep op 15 m. lang die verrijdbaar zijn over de hele lengte van de zaal.
Zodoende kan er over de hele zaaloppervlakte technisch geïnstalleerd worden.
Er is dus ook geen podium voorzien.
Er worden binnen afzienbare tijd verrolbare telescoop-tribunes geplaatst, die elke vorm van publieksopstelling mogelijk maken.
Voorlopig staat er een tribune van stelling.

Communicatie.

Het ecoute-systeem is van het merk TOA dat gecentraliseerd is in de klankkabine.
Hierop kunnen 2 microfoons worden aangesloten waarvan de aansluitingen (XLR) zich achter in de zaal (cour & jardin) bevinden.
Er kunnen ook andere toestellen, cassettespelers, radio e.d. op aangesloten worden.
De volumes zijn appart regelbaar.

Het oproep-systeem heeft hierop voorrang door middel van oproepeenheden die ook voorrang op elkaar hebben.

In volgorde : - klankregie - lichtkabine - zaal - werkplaatsen.

Zowel de ecoute als de oproep kunnen onafhankelijk van elkaar naar de verschillende ruimtes worden gestuurd.

Deze zijn ingedeeld in 6 zones, namelijk:

zone 1 : loges en gangen.
zone 2 : foyer artiesten.
zone 3 : foyer publiek.
zone 4 : licht- en klankregie.
zone 5 : werkplaatsen.
zone 6 : de toegangsdeuren van de zaal, welke allemaal voorzien zijn van een klein luidsprekertje.

In elk luidsprekertje (welke ± op ooghoogte hangen) zit bovendien een signaallampje en een meldingsknopje ingebouwd.
Deze zijn bedienbaar en afleesbaar via een meldingsbord in de klankkabine.
Dit zou allemaal zeer mooi zijn als er geen storing inzat sinds het begin van het seizoen.
De installateur blijft echter doof voor onze vragen om herstel.
Verder is er nog een appart intercom-systeem van Philips dat communicatie mogelijk maakt tussen de lichtkabine, de klankkabine, de dimmerkamer en de ruimte achter de zaal.
Tot slot beschikt praktisch elke ruimte over telefoon met een binnenlijn.

De klankinstallatie.

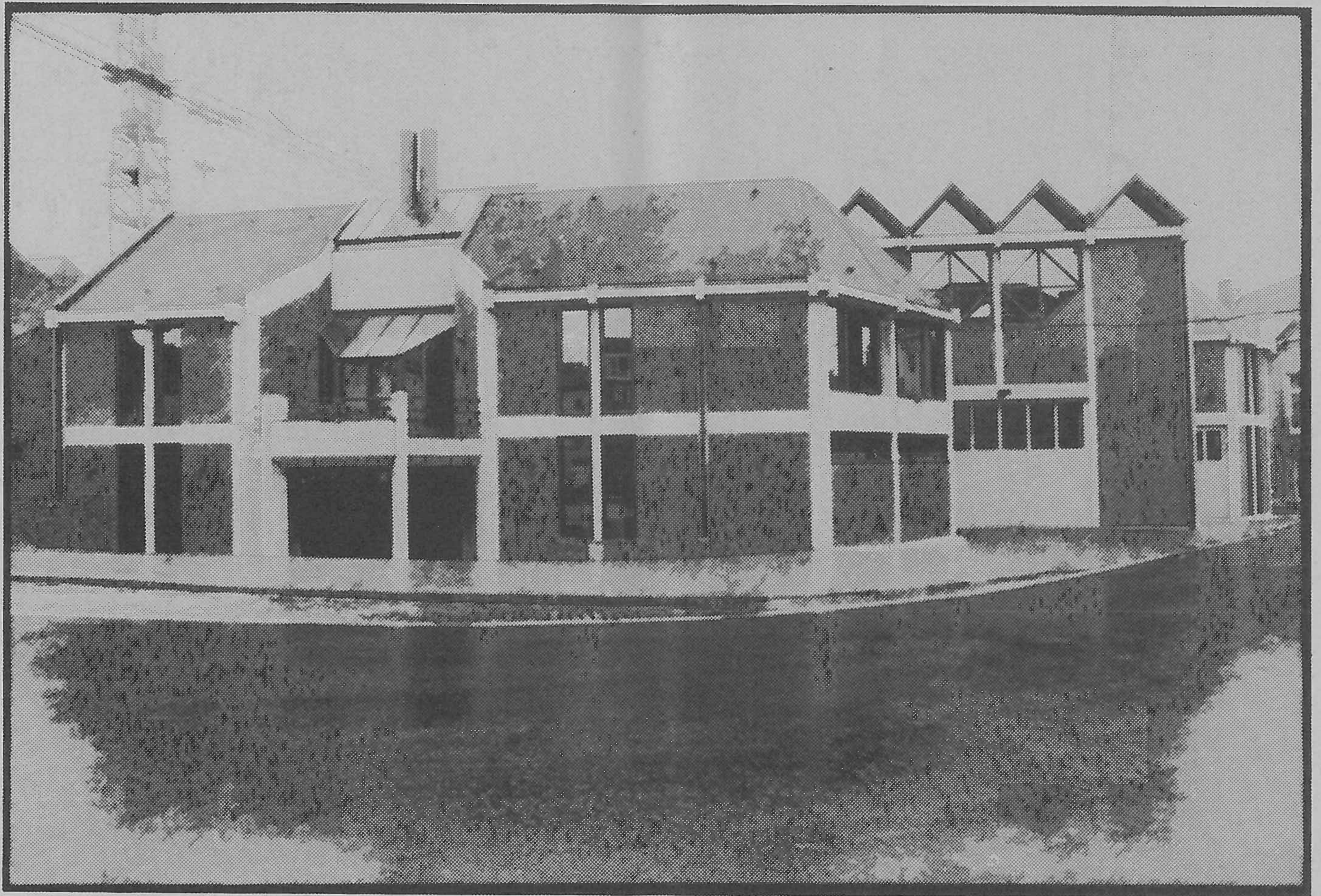
In het publieksfoyer bevindt zich een kleine ingebouwde installatie met cassettedeck voor muziek tijdens de pauze, en een kleine mengtafel waarop 3 micrfoons aangesloten kunnen worden via ingebouwde aansluitingen (XLR) in de muur.
Dit is handig voor perskonferenties e.d.

- de klankinstallatie van de zaal wordt bestuurd d.m.v. een D/R mengtafel serie 900.

Deze tafel heeft 16 ingangen (XLR, symetrisch voor laag-ohmige microfoons of asymetrisch voor lijnniveau) met elk :

- een insertiepunt (stereo jack)
- een ingangsniveauaanpassingssysteem (31 letters!)
- een toonregeling van -18 tot + 18 dB als volgt verdeeld: hoog : 15.000 Hz
  laag : 50 Hz
  midden : sweep equalizer 200 - 7000 Hz.
  De toonregeling is uitschakelbaar.
- 3 Aux-regelingen, nl. 1 vòòr de fader (voor de monitor mix) en 2 na de fader (voor effecten e.d.).
- Een routingsysteem naar groep 1-2, 3-4, of L-R, afhankelijk van de stand van de pan-pot.
  De returns van aux 2 en 3 hebben hetzelfde routing-systeem.

Het grote voordeel van deze mengtafel is makkelijke bereikbaarheid van de in- en uitgangen, die eigenlijk boven op de mengtafel liggen, en waar men de jacks dus vertikaal inplugt.
De uitgangen van de 4 subgroepen, het links en het rechts kanaal van de master, en de uitgangen van aux 1 én 2 kunnen via een patchpanel naar 4 versterkers CAM M200 worden gestuurd.

De versterkers hebben elk 2 kanalen en zijn aangesloten op 8 onafhankelijke aansluitpunten voor de luidsprekers. Elke box kan dus op 1 uitgang van het mengpaneel worden gezet en zodoende kan elke box, indien gewenst een verschillend signaal krijgen, en kan het niveau van elke box afzonderlijk geregeld worden.
De aansluitpunten van de boxen (XLR) zijn verdeeld over de lengte van de zaal (4 cour, 4 jardin).
In de zaal zijn ook 8 microfoon-aansluitpunten (XLR) op dezelfde manier verdeeld als de luidspreker-aansluitpunten.
Op het balkon is nog een 9e micro-aansluiting.

Licht.

De zaal is uitgerust met een lichtorgel ADB S20 en voorzien van CEE-16 stopkontakten met een totaal van 96.
Al deze aansluitingspunten zijn volledig gecableerd tot in de dimmerkamer waar zij momenteel dubbel aangesloten zijn op 48 kringen van 2,5 kW.
De dimmerkamer zelf is ruim genoeg gebouwd om nog 2 extra dimmerkasten te plaatsen zodat in de toekomst - wanneer de investeringen zulks toelaten - de 96 kringen individueel zullen kunnen werken.
Aangezien het de bedoeling is dat er over het gehele zaaloppervlak gespeeld moet kunnen worden is er een grote flexibiliteit van de inplanting van de lichtpunten vereist.
Hieraan wordt gevolg gegeven door het plaatsen van inplugpunten om de vijf meter (in de lengte) aan het plafond in de zaal.
Deze punten verzamelen telkens 4 à 5 circuits en worden in de breedte 3 keer herhaald - parallel aangebracht (maar niet parallel aangesloten) - links, in het midden rechts.
Ook op de muren is er beneden inplugmogelijkheid van spots voorzien.
Dit gebeurde door telkens 2 fiches naast mekaar te plaatsen, ± 50 cm. boven de vloer om de 5 m. aan de langste muur bevestigd, zowel links als rechts.

TEATER EN STUDIO ONDERHOUD

REINIGEN TER PLAATSE

- RONDHORIZONTEN
- VOORDOEKEN
- ZETELS
- MUURBEKLEDING
- VLOERBEKLEDING

BESCHERMENDE BEHANDELINGEN

- ANTIEKE WEEFSELS
- ANTIEKE KLEDIJ
- ANTIEKE WANDTAPIJTEN

APPLIKATIES

- ANTISTATISCHE
- VLAMWERENDE
- KREUKWERENDE

Willebrord Jacobs
Textielreinigers sinds 1890
Herentalse Baan 134
2100 ANTWERPEN(DEURNE)
03/321 89 14

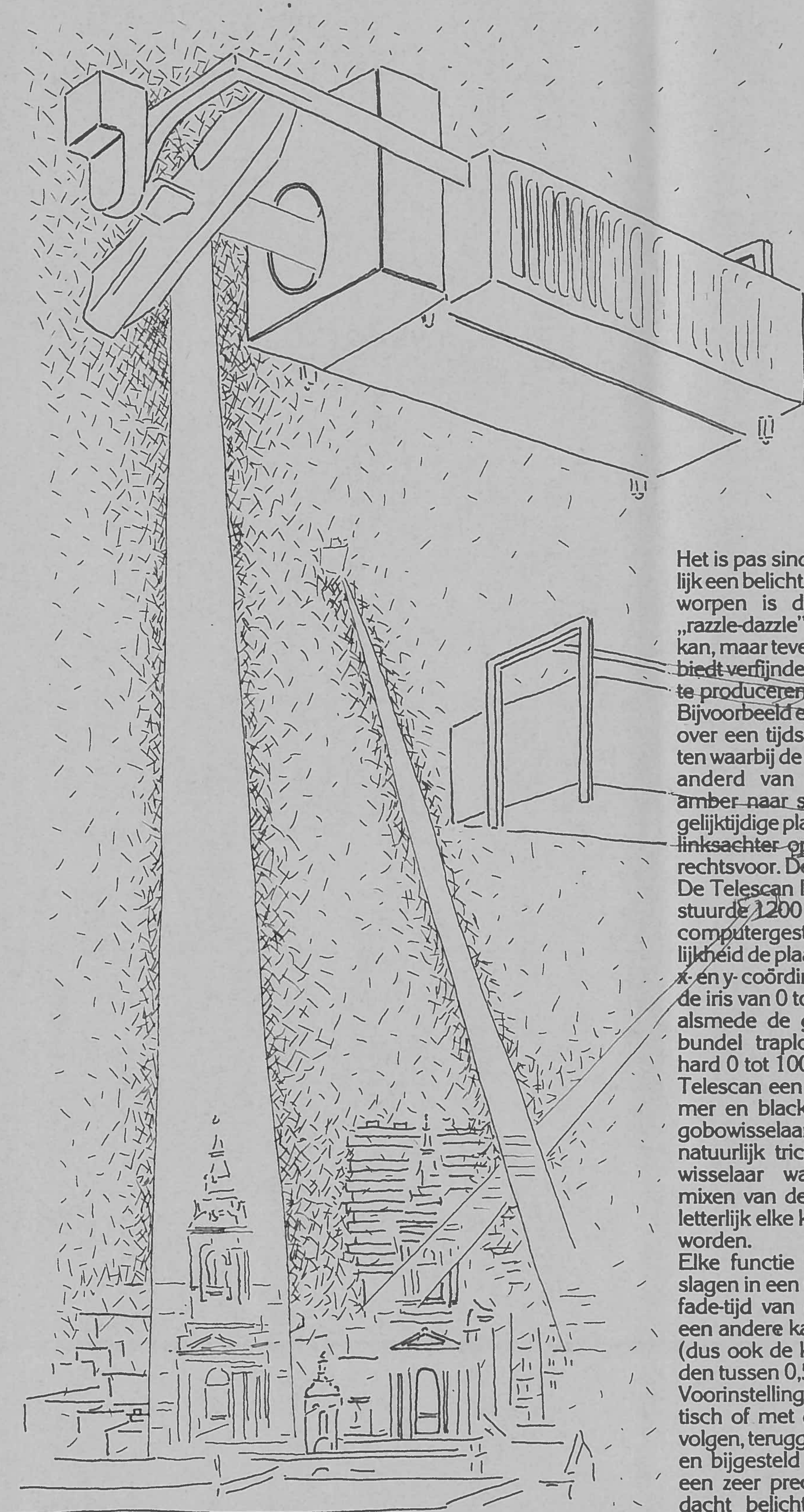
Aangezien het plafond van de zaal uitgerust is met 5 dubbele wagens die in een railsysteem gevangen zitten, bestaat de mogelijkheid om overal "naartoe te rijden" en dus de ideale ophangingspunten voor de projecteurs te ontwikkelen.

Inhangen en richten moet gebeuren vanop een verrijdbare stelling (die in de zaal voorhanden is), wat in een uitgebreid decor soms problemen kan geven.
In de construktie van leidingen is voorzien dat het lichtorgel (dat normaal is opgesteld in de lichtkabine jardin boven in de zaal) ook beneden in 2 hoeken kan ingeplugd worden in de muur (jardin voor en cour achter).
Vanaf deze aansluitpunten is zo'n 8 m. kabel voorzien om de S 20 te kunnen plaatsen.
Dit biedt als voordelen dat de techniekcabine kan geïmproviseerd worden waar men wil, terwijl de lichtrepetities toelaten dat de belichter zelf het lichtorgel bediend van aan zijn regietafel naast de regisseur.
Als de S 20 niet in zijn lichtkabine staat heeft men uiteraard soms storingen op de klankinstallatie, ibz. op zendmicrofoons.
Het lichtorgel zelf - de ADB S 20 dus - biedt door de zeer grote variatie in tijden (wacht-en uitvoertijden) evenals door de ingebouwde combinaties bijna onuitputtelijke mogelijkheden.
De zeer eenvoudige bediening - eens de lichtovergangen geprogrammeerd zijn - laat bovendien toe om de toneelmeester desgewenst direct de uitvoering van de lichtwisseling te laten uitvoeren in plaats van het geven van een bevel ter zake.
Alles bij elkaar is dit een repetitiezaal waarin men zich zeer goed technisch en artistiek kan voorbereiden en waarop men tot ver in het buitenland jaloers is.

Met dank aan Jan Gheysens,

Ivo Kersmaekers

TELESCAN II : DE 'BEWEGENDE LICHTSTRAAL'

In het belichtingsvak was 1985 het jaar van de „bewegende lichtstraal" en, zo denk ik daar over, in 1986 zal deze ontwikkeling zich doorzetten. Programma's als sky-channel en music box etaleren het bewegende licht op grote schaal. In de vaak spectaculaire videoclips komt dit lichtspel tot stand door geweldig creatieve lichtontwerpers die hiermee een enorme visuele spanning toevoegen aan pop- en rockoptredens. De apparatuur hiervoor beschikbaar, hoewel computergestuurd, revolutionair en technisch knap ontworpen, voldeed tot voor kort niet aan de eisen die door de veel subtielere ontwerpen van theater en opera worden gesteld.

Het is pas sinds kort dat er eindelijk een belichtingsinstrument ontworpen is dat niet alleen de „razzle-dazzle" in rock-shows aankan, maar tevens de mogelijkheid biedt verfijnde lichtveranderingen te produceren.
Bijvoorbeeld een lichtverandering over een tijdsduur van 20 minuten waarbij de kleur langzaam veranderd van het meest bleke amber naar staalblauw met een gelijktijdige plaatsverandering van linksachter op het podium naar rechtsvoor. De Telescan II kan dit.
De Telescan II is een afstandsbestuurde 1200 Watt HMI volgspot, computergestuurd met de mogelijkheid de plaats van de bundel in x- en y- coördinaten vast te stellen, de iris van 0 tot 100% in te stellen alsmede de geaardheid van de bundel traploos (soft focus of hard 0 tot 100%), verder heeft de Telescan een mechanische dimmer en blackout, een optionele gobowisselaar voor 7 gobo's en natuurlijk trichromatische kleurwisselaar waarmee door het mixen van de drie hoofdkleuren letterlijk elke kleur gecreëerd kan worden.
Elke functie kan worden opgeslagen in een voorinstelling en de fade-tijd van een instelling naar een andere kan voor elke functie (dus ook de kleur) gekozen worden tussen 0,5 en 999 seconden. Voorinstellingen kunnen automatisch of met de hand elkaar opvolgen, teruggeroepen, veranderd en bijgesteld worden. Dit is dus een zeer precies en goed doordacht belichtingsinstrument en een nieuw, bijzonder waardevol gereedschap voor de creatieve lichtontwerper.
Een opmerkelijke factor van de Telescan II is dat de schijnwerper zelf niet beweegt. De lichtbundel wordt door een bewegende spiegel gestuurd. Dit maakt de beweging zeer snel en nauwkeurig. Andere, vergelijkbare systemen laten de gehele schijnwerper bewegen waardoor veel zwaardere en ruwere mechanieken nodig waren. Door het stilhangen van de schijnwerper is het bovendien mogelijk de extreem felle HMI 1200 Watt lichtbron te gebruiken. Het is zeker niet ondenkbaar dat vervolgseries van de Telescan ook de 2400 Watt of 4400 Watt HMI-lampen gaan gebruiken.
De Telescan units kunnen worden gemonteerd aan elke lichttrek of truss, horizontaal of verticaal, of staan op de grond.

Op balkons of lichtbruggen kunnen ze dienst doen als conventionele maar computergestuurde volgspots. Zoals af te lezen is aan de technische specificatie is Telescan II een uitzonderlijk hoog ontwikkelde lichtbron waarvan de vele mogelijkheden steeds weer worden ontdekt door belichters in alle catagorieën van de toneelkunst. Alhoewel Telescan II een bijzonder delicaat instrument is heeft het bewezen bestand te zijn tegen alle geweld van eenmalige optredens en tournees.

Rock-concerten

Telescan II werd gebruikt in rockconcerten en tournees van Prince, Stevie Wonder, The Police, Spandau Ballet, de grote Parijse shows in de „Crazy Horse Saloon" en de „Rock 'n Roll Circus" en belangrijke theaterproducties zoals „La Perichole" en „Cyrano de Berge-

rac". In Nederland werd Telescan II met veel succes gebruikt door de lichtontwerpers van de NOS toen een 9-unit systeem werd gebruikt bij „Platengala '85" voor de AVRO. Een 16-unit systeem werd als hoofdbelichting gebruikt bij een grote Nederlandse musical.
Telescan II is een revolutionair systeem en het is te hopen dat verdere ontwikkeling de huidige kwaliteit kan blijven behouden.
De computer van het systeem kan een begrensde hoeveelheid lichtstanden opslaan. Tijdens grotere optredens moet daarom nog wel eens een nieuwe serie lichtstanden vanuit de diskette geladen worden. Dit houdt in dat de bediener zijn programma goed uitwerken moet opdat hij kan herladen (dit duurt ongeveer 15 seconden) zonder dat hij hiermee in problemen komt met eventuele lopende sequences op het toneel.
„Een lichtontwerpers-droom" zal u denken; wel, dat is het zeker. Men heeft nu het schitterende gereedschap waarmee het toneel een beeldhouwwerk kan worden, en niet zoals voorheen een schilderij. Alhoewel de toevoeging van de nieuwe dimensies, ruimte en beweging, iets meer overdenking behoeft dan conventionele belichting, zeker daar waar ook muziek bij betrokken is, is het nu mogelijk de parameters van een ontwerp met een enorme schaal te vergroten. Een nieuwe serie uitdagingen wordt aangeboden door de technische mogelijkheden van het systeem.

Ontwerpers kunnen zich verdrinken als een Engelsman die naar een Nederlandse snoepwinkel gaat en geconfronteerd wordt met het enorme skala van dropjes, zo veel verleiding. Wat te kiezen...? (Een niet te noemen lichtontwerper met zijn broekzakken vol dropjes werd recentelijk gesignaleerd in de stalles van een Amsterdams theater, zittend op de vloer, starend naar de muur en zachtjes schommelend duimzuigend terwijl hij iets mompelde over de wonderen van de moderne techniek...).
Het moet gezegd worden dat het Telescan II-systeem zeker niet goedkoop is. In relatie tot conventioneel licht, waarbij een zekere afweging betreffende vervanging, toevoeging, snelheid van opbouwen, effect en gebruikersvriendelijkheid in acht genomen moet worden is het Telescan systeem echter nog steeds een kostenbesparend systeem.

Naar mijn mening is de Telescan II een van de meest spannende ontwikkelingen beschikbaar voor lichtontwerpers op dit moment. Wie van ons droomt niet van een massale hoeveelheid volgspots, in te stellen in elke gewenste kleur, focus, beweging en intensiteit slechts door een druk op de knop???

Voor meer informatie: Steve Kemp, tel.: 023 - 350188.
Telescan wordt gemaakt door Cameléon Sarl, Paris. •

Vertaling: Reind Brackman.

UITTREKSEL UIT : " PODIUM " MAART / APRIL 1986

Technische specificaties

De Telescan Mark II is een H.M.I. computerbestuurde volgspot met ingebouwde kleurwisselaar, iris, dimmer, black-out shutter en frost-filter en gobo-wisselaar.
Een afstandsbestuurde spiegel stuurt de bundel met hoge precisie. Telescan's kleurwisselaar kan liefst 393.984 verschillende kleuren produceren. Het systeem wordt digitaal aangestuurd door de FROG computer in elk gewenst tempo.

H.M.I.

Telescan maakt gebruik van een H.M.I. lamp van hoge intensiteit, de kleurtemperatuur is 5600° Kelvin. De lamp gaat ongeveer 750 uur mee. Een en ander moet gevoed worden met een spanning van ten minste 198 V AC. De efficiëntie-coëfficiënt van de lamp is 92 lumens/watt. (specificaties OSRAM). De ballast is verkrijgbaar in 110 V, 60 Hz; 220 V, 50 Hz of 240 V, 50 Hz. Een 16 Ampère voeding is nodig.

BEWEGING

De op afstand bestuurbare spiegel van Telescan met een bereik van 120° horizontaal en vertikaal maakt zowel snelle als langzame bewegingen mogelijk. Het verplaatsen van de bundel over een afstand van 10 meter (bij een afstand van 6 meter tot lichtbron) neemt 0,5 seconde. De afwijking bij een afstand van 30 meter tot de lichtbron is ten hoogste 7 milimeter.
Door de precisie beweegt de bundel zich geheel zonder schokken.

KLEURWISSELAAR

Telescan's trichromatische kleurwisselaar maakt het mogelijk de drie hoofdkleuren te mixen. Men is geheel vrij zoveel verschillende kleuren te creëren als het oog kan zien. Kleurwisselingen met slechts tintverschillen zijn nu mogelijk. Er kan gewisseld worden zonder door ongewenste kleuren te gaan, elke wisseling kan traploos geschieden en in een vooringestelde tijd tussen 0,1 en 999 seconden. De trichromatische kleurwisselaar produceert niets dan de geselecteerde kleur en deze zijn zo zuiver als ware het licht gebroken door een prisma.

IRIS

De afstandsbestuurde iris heeft een openingscapaciteit van 0 tot 100%, zonder oneffenheden. De tijd benodigd voor het geheel openen bij volledige sluiting is 0,5 seconde.

DIMMER EN BLACKOUT

Dimmer werkt van 0 tot 100% in een snelste tijd van 0,1 seconde. De dimmer is met uiterste precisie op elke waarde tussen 0 en 100% in te stellen. Ook hier weer maximale dimmertijd 999 seconden.

FROST/DIFFRACTION-FILTER

Met het diffraction-filter kan men de bundel van geheel niet tot geheel diffuseren in 256 stappen. Het resultaat is dat men vrijwel traploze controle heeft over de aarde van de bundel van geheel profiel tot geheel fresnel.
De snelheid van 0 tot 100% is weer 0,1 seconde.

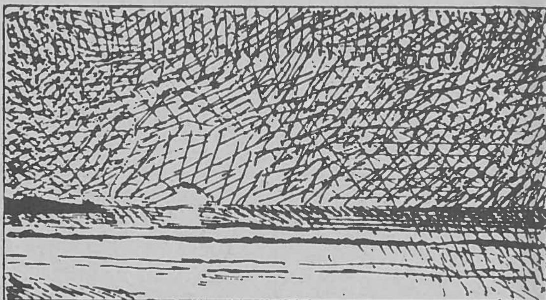
TECHNISCHE GEGEVENS

Gewicht 62 kilogram (met starter) afmetingen (lxbxh) 150 x 45 x 50 cm. Aluminium constructie mat zwart.
Opbouw: Geheel modulair systeem met uitneembare sledes en sledeconnectoren.

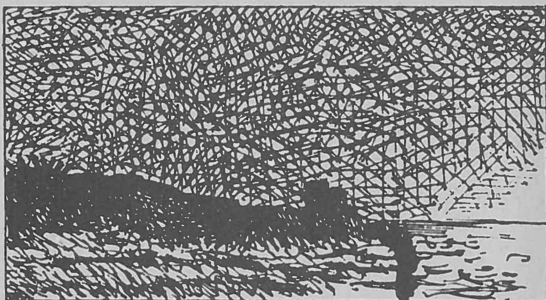
BEDIENING

Door getraind personeel. Vanuit elke voorgeprogrammeerde stand kan men in elke gewenste snelheid naar de volgende stand faden. Zo is het mogelijk alle gegevens van bijvoorbeeld 16 schijnwerpers zoals plaats, intensiteit, diafragma-opening en kleur langzaam of snel te veranderen. Met de chase kunnen al deze functies uiterst snel achtereen volgen. Het is voorts mogelijk elke functie met de hand over te nemen en van het programma af te wijken.

SECOND SHOT: TRACKING IN

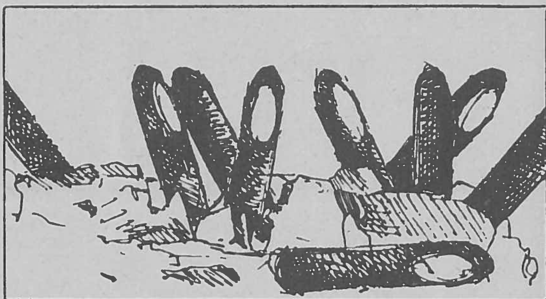

BEGINNING OF SHOT

END OF SHOT

FIRST SHOT: TRACKING

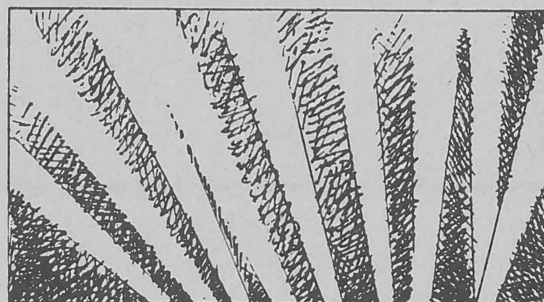
THIRD SHOT: STATIC START

BEGINNING OF SHOT

NEW-ANGLE PANORAMIC SHOT

END OF SHOT

TELESCAN H.M.I.1200

TOEPASSING

WINDKRACHT - GOLFSLAG - LICHTINTENSITEIT
ENERGIE - GELUID - LICHT

Yann Kersalé realiseerde in de zomer van 1986 een "Land-art"-projekt op een rotspunt in Bretagne.
Zijn keuze viel op deze plek, daar de stromingen van de zee er hard en gevaarlijk zijn; een plaats die tevens verbonden is met oude bretoense legenden.

Op die plek werden twaalf projectoren als menhirs neergepland.
Yann Kersalé wou hiermee het verband duidelijk maken tussen het licht en de zee: Wind en water als energieverwekkers, uitgedrukt in een lichtenvironment, gedirigeerd door het geluid van de golfslag en de deining van de zee.
De golven moesten in feite door hun bewegingen impulsen doorgeven aan de lichtinstallatie: een computer analyseerde doorlopend de bewegingen van de zee.
Het begon bij het ondergaan van de zon en het eindigde bij dageraad.
De toeschouwers konden zich vrij rond de projectoren bewegen; deze werden extra beschermd tegen wind en vocht.

De gebruikte materialen waren:

- een computer die de synthese maakte tussen de wetenschappelijke informaties van IFREMER (registratie van het getij) en het Meteo-station POMMARD, die inlichtingen doorgaf betreffende de windkracht.
- Telescan HMI 1200:
Dit apparaat kon op voortreffelijke wijze de deining van het water weergeven door de lichtbundels.

Het uiteindelijk doel van Yann Kersalé was niet de plek of de zee en haar omgeving te belichten, maar dat het oord zelf zijn eigen energie in de vorm van licht zou uitstralen.

Voor meer informatie zie "AS-Actualité de la Scénographie" nr 30 oktober 1986 bladzijde 61 tot 65: "La Torche -Yann Kersalé". interview.

DECOR

W. BEYNE & ZN. BV

Verkoop - verhuur van:
Toneelstoffering
Toneeldecors

Spaklerweg 32
1096 BA Amsterdam
Tel. 020-923411
fax 020-928484

GELUID

CROESE GELUIDSTECHNIEK BV

Advies, verkoop, verhuur en leasing van geluids- en video installaties

Zieseniskade 8
1017 RS Amsterdam
tel. 020-224520
fax 020-247697

INSTALLATIE

CROON elektrotechniek

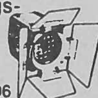
Complete elektrotechnische installaties

Schiemond 20-22
Postbus 6073 3002 AB Rotterdam
tel. 010-4761144 telex 22451
fax 010-4760447

LICHT

FLASHLIGHT UTRECHT HOLLAND BV

Advies, verkoop, verhuur en leasing van belichtingsapparatuur

Oregondreef 38-40
3565 BH Utrecht
tel. 030-625814 telex 40096
fax 030-625934

TECHNIEK

De REUS BV

Elektro-mechanische toneelinstallaties
Theaterstoelen

IJsseldijk 361
Postbus 4 2920 AA Krimpen a/d IJssel
tel. 01807-12266 telex 23140
fax 01807-15184

PODIA

UNI**FLEX**

Podium elementen
Geluidwerende vouw- en paneelwanden

Napoleonsweg 95
6080 AA Haelen
tel. 04759-2626 telex 36902
fax 04759-4180

Holland Design Groep®

Secretariaat: Postbus 4, 2920 AA Krimpen aan den IJssel

6x vakmanschap in één groep
onmisbaar voor een geslaagd projekt.

Adviseurs, leveranciers en installateurs op het gebied van: theater-, foto-, film- en TV-studio's

BASTT-NIEUWS

Zoals reeds gemeld in ons vorig nummer zijn wij eindelijk rond met de organisatie van onze 4de Teatertechnische Dagen. Na Brabant, Limburg en Antwerpen bezocht te hebben, trekkken wij nu naar Oost-Vlaanderen en wel naar het nieuwe Culturele Centrum van Aalst.
Naast de tentoonstelling van de toeleveringsbedrijven die hun nieuwste produkten voorstellen is er ook weer een nevenprogramma voorzien. Dit omvat alleszins de tweejaarlijkse algemene ledenvergadering, waarvoor wij graag wat meer belangstelling kregen, evenals de tentoonstelling van de Vlaamse inzending voor de Quadriënnale van Praag '87. Er zal ook een dia-reeks te zien zijn die Jerome Maeckelbergh over de P.Q. '87 gemaakt heeft.
Deze Vlaamse inzending reist op het ogenblik het land door en is nog te zien tot 13 maart in het K.B.-filiaal "De gekroonde Laars" in de Steenstraat te Brugge.
Voor het verdere programma van de T.T. dagen denken wij aan een tweetal voordrachten en aan technisch interessante voorstellingen, details volgen in het mei-nummer van BASTT-Aktualiteiten.
Noteer in elk geval de juiste data : zaterdag 11 en zondag 12 juni van 10 tot 18 uur in het Cultureel Centrum "De Werf" in Aalst.

Ter gelegenheid van de T.T. dagen '88 zullen wij een tweede, verbeterde en aangepaste uitgave van onze T.T. gids laten verschijnen.
Namen en adressen van firma's, waarvan jullie denken dat ze in de T.T. gids moeten opgenomen worden, kunnen nog altijd aan het BASTT-secretariaat medegedeeld worden.

In het licht van bovenvernoemde aktiviteiten moeten wij mededelen dat de derde editie van de "Basiscursus Theatertechniek voor Professionnelen" slechts zal plaats hebben in 1989.

Aangezien de organisatie van de T.T. dagen, zowel als van de kursus voor het grootste gedeelte door dezelfde mensen gebeurd, die dat trouwens op vrijwillige basis doen, hebben wij besloten voortaan de T.T. dagen, zoals het nu reeds traditie geworden is,tijdens de even jaren te organiseren, terwijl de kursus tijdens de oneven jaren aan de beurt komt.

In ons vorig nummer kon u een verslag lezen van Guido Canfyn, verantwoordelijke van de vorige kursus te Neerpelt.
Het leek ons de moeite waard om ook de stem van één van de kursisten te laten horen.
Het stukje daarover werd geschreven door Ivo Van Aperen van het Gezelschap T.I.L.

Belangstellenden voor de volgende kursus, en die zijn er reeds, worden dus beleefd maar met aandrang verzocht om geduld te hebben tot juni 1989.

Er is nog steeds een plaats vrij in onze Raad van Bestuur.
Kandidaten kunnen zich nog steeds aanmelden bij het secretariaat.

\- - -

AGENDA THEATERTECHNISCHE BEURZEN '88

22 tot 25 maart	:	RIMINI.
3 tot 8 april	:	PARIJS - SIEL.
14 tot 16 april	:	LONDEN - ABTT.
18 tot 20 mei	:	BERLIJN - SHOWTECH.
10 tot 12 juni	:	AALST - BASTT
15 tot 11 oktober	:	KEULEN - FOTOKINA.

Initiatiecursus teatertechniek '87

De ochtend van 9 juni 1987 werd opgefleurd door een fris lentezonnetje en het Provinciaal Instituut voor Kultuur en Sport "Dommelhof" te Neerpelt had zijn voordeur opengezet.
Daar stroomden zo'n 25-tal gasten binnen en daarmee was het startsein gegeven voor een 4-daagse basiscursus teatertechniek voor professionelen.

Een enig-in-zijn-soort-cursus maar daarom niet minder interressant, integendeel. Teater maken kan je weliswaar alleen maar leren door het te doen (vooral soms nogal veel), maar daar komt die duivelse vooruitgang weer op de proppen. Ook het teater, met haar hele technische entourage erbij, evolueert. Wie durft er nog ontkennen dat een degelijke kennis van gebruikte technologie en materialen onontbeerlijk is in de huidige teaterpraktijk ?

Specifiek onderricht in deze richting bestond echter nog steeds niet en het was tijd dat iemand dat inzag. Het intussen genomen initiatief was onlangs aan zijn tweede jaargang toe en enkele ouwe rotten in het vak, die hun ervaringen en kennis hebben samengebundeld, hebben weer eens al hun onderwijzerskwaliteiten uit de kast gehaald. Er was er wel eentje bij die door de dichte mist van ontploffingen en rook om hem heen,maar bij tijd en wijle te ontwaren viel; en een ander die dapper alle auteursrechten met de vuile voeten tredend menig muziekstuk met de schaar te lijf ging, maar dat hoorde er nu eenmaal bij.

En een zware lesrooster (10 hele uren per dag) kan geen schaduw werpen over het feit dat deze cursus een stevige aanrader is voor wie van het vak is gaan houden.

Reizend volkstheater zoekt

2 toneeltechnici
- licht en geluid
- rijbewijs C

curriculum vitea aan
Reizend volkstheater
Arenbergstraat, 28
2000 Antwerpen
tel : (03) 233 64 08

Paul Klee : « Portrait d'un expressionniste ».

BASTT vzw
lidgeld 1988 : 500,- F
steunende leden: minimum 2.000,- F

INSCHRIJVINGSFORMULIER
terug te zenden aan BASTT vzw / Meistraat, 2 / 2000 Antwerpen

---

NAAM : ....

ADRES privé : ....

....

TEL. privé : ....

BEROEP : ....

FUNCTIE : ....

ADRES werk : ....

TEL werk : ....

wenst lid te worden van BASTT vzw en stort het bedrag van ....
op rekening 402-5525161-38 van BASTT vzw 2000 Antwerpen.

UIT: "DE STANDAARD" 4 MAART '88

Kultureel centrum „De Werf": Aalst is meer dan karnaval. (foto Bob Coecke)

Kultureel centrum voor 300.000 mensen

Aalst opent „De Werf"

Het kultureel centrum is een imponerend glazen huis, ontworpen door de architekten Van Herreweghe en De Neef. Door het glas krijgt men een goed idee van de werkelijkheid die errond ligt: arbeiderswoningen, de vuile Dender, de rokende schouw van een fabriek. Het land van Boon. Een riant „kultuurpaleis" heeft hier iets onwezenlijks.

Toch gelooft Yvan Verhavert in de noodzaak van het centrum. De meeste aktiviteiten die hier zullen plaatshebben, worden in Aalst en omgeving eerst mogelijk nu het kultureel centrum er staat. Aalst telt 78.000 inwoners en het „hinterland" dat De Werf wil bedienen nog eens een kwart miljoen mensen. Voor goed teater, bij voorbeeld, moesten die tot nog toe naar Brussel of Gent. Want al boogt Aalst op een traditie van eeuwen (de eerste rederijkers, de Catharinisten en de Barbaristen, worden er vermeld in de 15de eeuw), en al telt men nergens in Vlaanderen méér amateurgezelschappen dan hier, een goed uitgeruste zaal ontbrak. De stadsschouwburg werd afgebroken in 1935, en sindsdien moest men het stellen met noodoplossingen en vooral veel plannen.

De schouwburg is dan ook het koninginnestuk van De Werf. Ze biedt 598 komfortabele zetels en heeft een podium dat 17 meter breed en 15 meter diep is. Zaterdagavond wordt ze opengespeeld door plaatselijke artiesten met een „Aalsters Podium". Tot de gasten die er in de volgende maanden zullen optreden behoren I Colombaioni, de Nieuwe Scène, de Korre, Teater Taptoe, Julien Schoenaerts, het Mechels Miniatuurteater en Dansprojekt.

De Werf is meer dan een schouwburg. De gemeentelijke bibliotheek kreeg ruimte op de benedenverdieping. In de kelder is er een zaal die plaats biedt aan 200 mensen, waar films vertoond zullen worden en waar amateurgezelschappen kunnen optreden (ze moeten dan wel afrekenen met een lage scène). Verder heeft men een grote repetitiezaal voor ballet, vergaderlokalen, een cafetaria en ruimte voor tentoonstellingen. De eerste gast is kollega Paul Van Den Abeele, onlangs bekroond met een Staatsprijs, en die in De Werf het resultaat van tien jaar schilderwerk laat zien. Het centrum heeft plaats voor het vormingswerk en er is video-apparatuur ter beschikking.

Waarom kostte het twintig jaar om dit gebouw op te trekken (zodat de Aalstenaars De Werf hun „kulturele put" gingen noemen)? Er waren problemen met de funderingen. Door de aanwezigheid van een vijf meter dikke, niet poreuze kleilaag onder de funderingen en de voortdurende schommelingen van het grondwater waren de aannemers verplicht de kelderkuip anders te koncipiëren. Er deden zich grondverzakkingen voor.

Bij dit technisch aspekt kwam nog de politiek: Aalst had niet altijd vertegenwoordigers op het nationale beslissingsniveau, en er moesten nog andere kulturele centra (Turnhout, Hasselt, Dilbeek...) gebouwd worden, terwijl door besparingen de middelen slonken. Ook waren de gemeentelijke politici niet altijd eensgezind.

De bouw van De Werf kostte meer dan een half miljard fr. Het is een stedelijk kultureel centrum, waar 28 ambtenaren aan de slag zijn. De totale kosten van de werking worden geraamd op 50 miljoen fr. per jaar.

Naar aanleiding van de opening op 5 maart (10 u. 30 akademische zitting en vernissage Paul Van Den Abeele, 14 u. 30 jeugdnamiddag met medewerking van o.m. Stekelbees en het Stadspoppenteater, 19 u. Aalsters Podium) werd het eerste nummer van *Werf Magezien* uitgegeven met een overzicht van de aktiviteiten in maart, april, mei en juni. Men kan voor inlichtingen ook telefoneren met een *Programmafoon*, tel. 053-77.14.02. (JVH)

De Werf, Molenstraat 51, 9300 Aalst, tel. 053-76.13.11.

In het Vlaams huis Roeland

Gent krijgt Vlaams Kultureel Centrum

De nieuwe vzw is alvast van plan om een totaalplanning op te stellen om het gebouw op te knappen, om alle ruimtes in een fatsoenlijke staat te brengen zodat er kan vergaderd worden maar er ook koncerten en voorstellingen in degelijke omstandigheden kunnen plaatshebben.

SV Elckerlyc zal investeringen doen om de buitenkant een beurt te geven, de kersverse vzw zal voor de binnenkant zorgen, in overleg met de brouwerij. De opdracht hiervoor zal wellicht aan het architektenduo Dekeyzer-Van Ooteghem, zonen van de twee Elckerlyc-bestuurders, worden toevertrouwd. Het duo heeft tot nog toe reeds diverse werken aan het gebouw begeleid.

Toen het huis Roeland dichtging, omdat de uitbaters met pensioen gingen, vatte advokaat Xavier Troch (VU) de idee op om er een Vlaams kultureel centrum in onder te brengen.

UIT: "DE STANDAARD" 6 MAART '88

Werken aan Gentse KNS en Opera

GENT – Voor de uitvoering van de eerste faze van de aanpassingswerken zal de Gentse Opera gesloten zijn van 16 mei tot 16 september. Het gaat om het beveiligen van de stroomleidingen van het scèneblok en zijn toegangen. De stad trekt daarvoor 1,7 miljoen fr. uit. Later volgen nog andere verbouwingswerken.

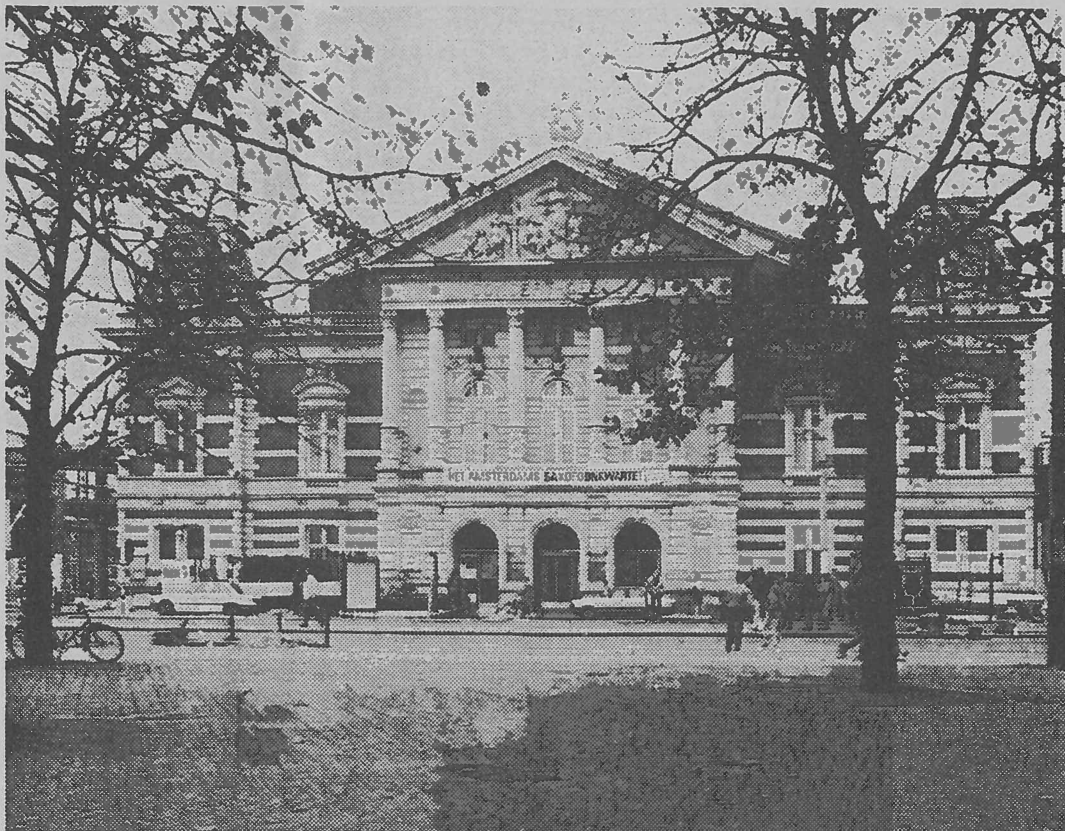
Ook de Koninklijke Nederlandse Schouwburg aan het Sint-Baafsplein, die door het NTG wordt bespeeld, moet op een nog niet bepaalde datum dicht. Daar moeten een personenlift en een lift voor minder validen worden geplaatst (5,8 miljoen) en later wordt er een repetitieruimte ingericht en wordt de verzendingsdienst verbouwd.

UIT: "DE STANDAARD" 17 JANUARI '88

UIT: "DE STANDAARD" 5 JANUARI '88

Van onze korrespondent

AMSTERDAM – Op maandag 11 april en donderdag 3 november bestaan respektievelijk het Amsterdamse Concertgebouw en het even beroemde Concertgebouworkest honderd jaar. Voor het gebouw is die elfde april ook het moment waarop een drie jaar durende renovatie van de kelder tot het dak zal zijn voltooid. Aan een omvangrijk feestelijk programma, dat maanden gaat duren, zullen toporkesten, topsolisten (vokaal en instrumentaal) en ensembles hun medewerking verlenen.

Concertgebouw voltooit zijn renovatie. (foto Robert Schlingemann)

In geboortestadje van William

Royal Shakespeare Company opent derde teater: Swan

Van een medewerker

STRATFORD-UPON-AVON — De Royal Shakespeare Company (RSC), het vooraanstaande gezelschap dat zijn thuishaven heeft in Shakespeares geboortestadje, Stratford-upon-Avon, maar sedert de jaren zestig ook in Londen speelt, ontplooit meer dan ooit haar kreativiteit. Na een periode waarin het zoeken naar maatschappelijke relevantie er de regisseurs soms toe bracht Shakespeares stukken als ideeëndrama's te spelen, lijkt het er de laatste jaren sterk op, dat men de akteur weer de individuele vrijheid gunt om uitdrukking te geven aan zijn ervaring van de tekst. De opening van een nieuw, derde teater in Stratford — de Swan — ligt in het verlengde van deze tendens.

Vorig jaar ging men inderdaad van start met dit teater dat, zonder een exacte replica te willen zijn van de Elizabethaanse schouwburg, toch een gelijkaardige vorm heeft en gelijkaardige akteer-omstandigheden creëert. Het toneel zelf springt ver vooruit in de ruimte voor de toeschouwers die langs drie zijden ervan plaats nemen. Twee galerijen, waarvan de hoogste boven het speelvlak doorloopt, omsluiten a.h.w. het auditorium. Deze konstruktie, die in het bestaande complex van het Memorial Theatre werd ingebouwd, is vrijwel geheel in hout. De RSC kon dit prachtige teater, dat allereerst bedoeld is voor het opvoeren van werk van Shakespeares tijdgenoten — in de ruime zin —, slechts realizeren dank zij een partikuliere schenking.

Zoals in het oorspronkelijke Shakespeariaanse teater bereikt men hier een zeer grote betrokkenheid van de toeschouwers zonder dat de retoriek en het exuberante van de Elizabethaanse en Jacobiaanse teksten moeten ingetoomd worden. Ook het natuurlijke ritme van het drama kan zich ongehinderd ontplooien.

UIT: "DE STANDAARD" 13 FEBRUARI '88

VOLGENS RICHARD HOSLEY PROF. UNIV. ARIZONA
UIT: "LE LIEU THÉÂTRAL À LA RENAISSANCE" ED. DU C.N.R.S. PARIS 1986.

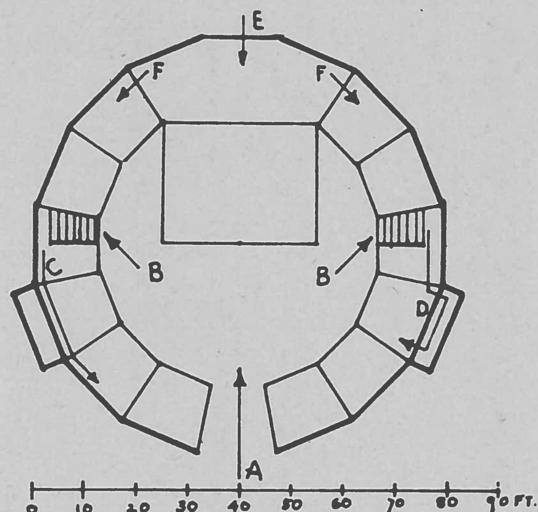

Fig. 10. — Théâtre de 16 côtés, 80 p. de diamètre; une seule entrée du côté opposé à la scène : (A) accès au théâtre et à la cour (« the gate »); (B) accès à la galerie (« ingressus »); (C) accès à la première galerie par l' « entry of the scaffold » (en montant les escaliers de l' « ingressus »); (D) accès à la galerie intermédiaire par l'escalier de la tour (de même pour l'accès à la galerie supérieure); (E) porte de la « tiring-house »; (F) accès aux « gentlemen's rooms ».

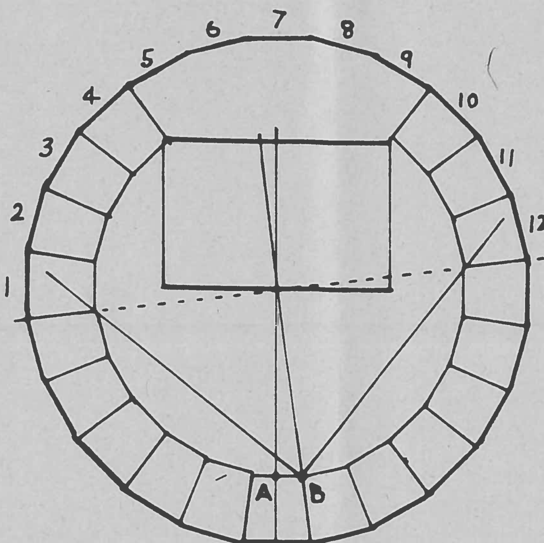

Fig. 6. — Théâtre du Swan; 24 côtés, 96 p. de diamètre. 7 baies se situent dans le demi-cercle opposé au second point d'observation de De Witt (B).

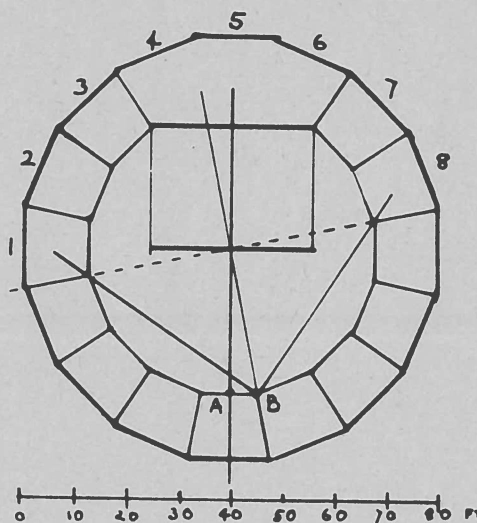
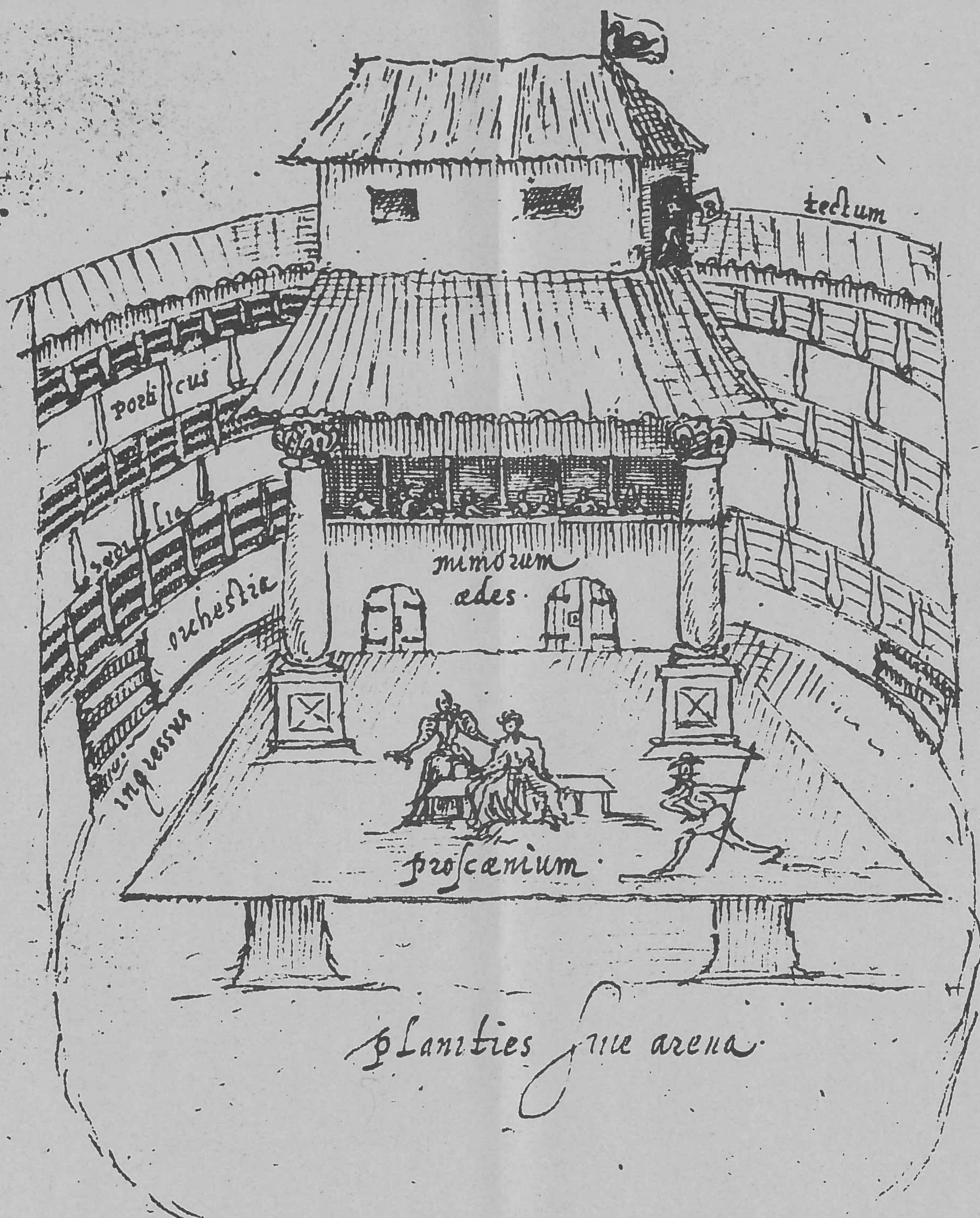

Fig. 7. — Théâtre du Swan; 16 côtés, 80 p. de diamètre : 5 baies se situent dans le demi-cercle opposé au second point d'observation de De Witt (B).

interieur van het Swan Theatre:
copie van de tekening van Johannes de Witt, ca 1596
door Arend van Buchell